

Sensoren in melkveestallen

Kristine Piccart (ILVO)

April 2019

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Overzicht

Vruchtbaarheid

Voeren

Melken

Stal

Overzicht

Vruchtbaarheid

Voeren

Melken

Stal

Tochtdetectie

Bronst signalen	Punten
Sta reflex	100
Springen aan kopzijde	45
Springen	35
Kin op kruis	15
Besprongen worden	10
Besnuffelen vulva andere koe	10

Van Eerdenburg et al., 1996

Tochtdetectie

**Niet
automatisch**

3 x 20 min/d

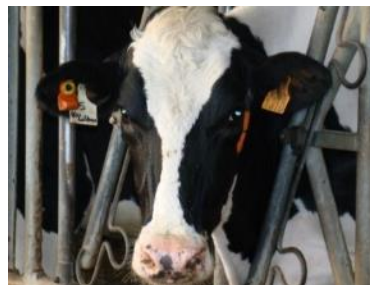
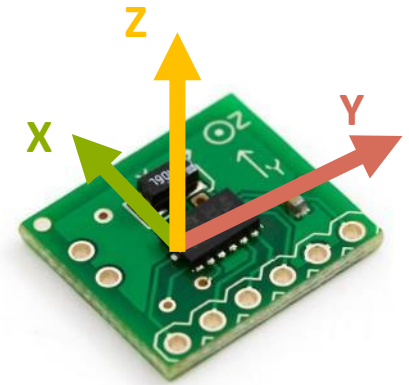

Automatisch

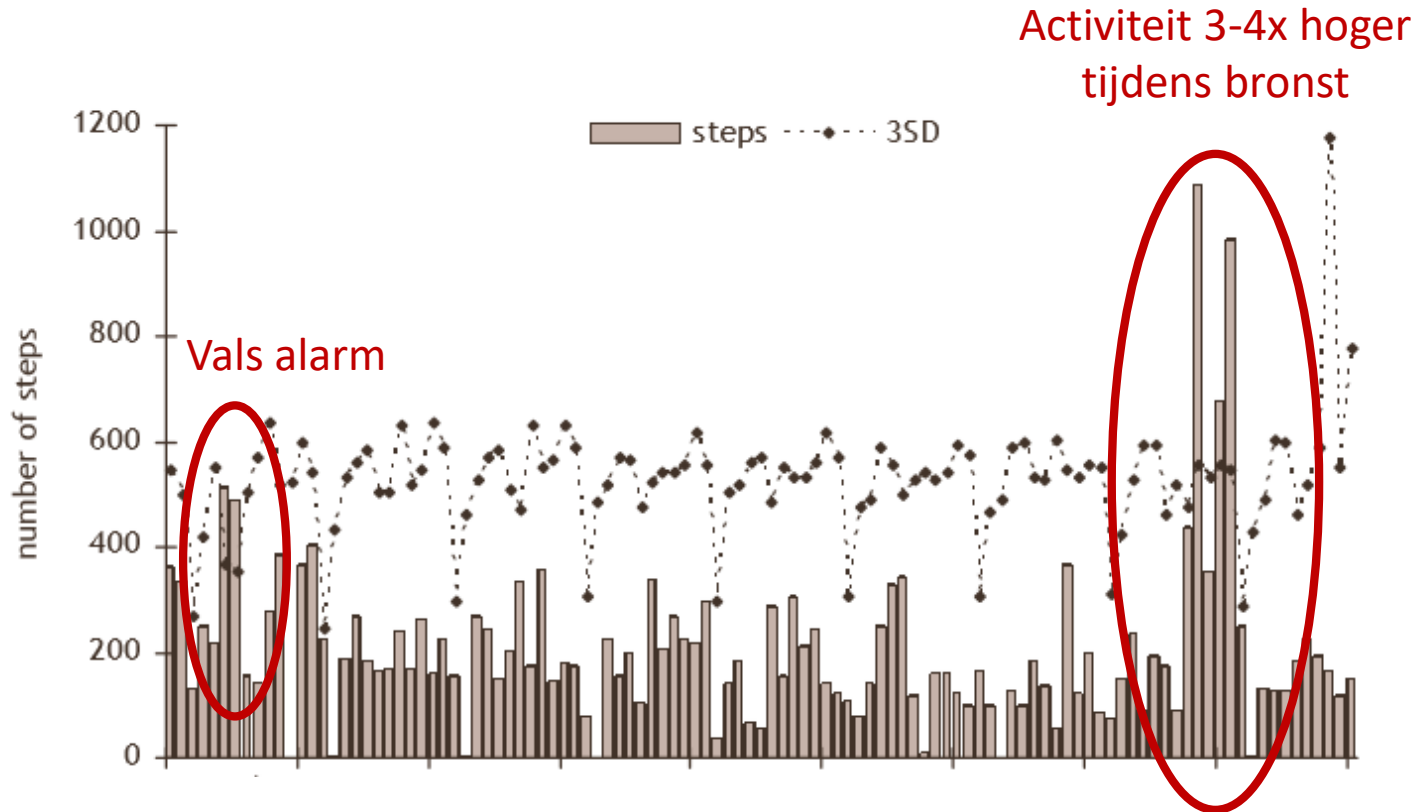

Activiteitsmeters

- Jaren 80-90: Kwikbolletje dat contact maakt met schakelaar
- Heden: Accelerometers
  - Meten in 2 of 3 richtingen
  - Poot / hals / oor / pens
  - Aantal stappen, ligbeurten, sta tijd, ...

Activiteitsverhoging

Betrouwbaarheid?

Hoeveel % tochtige koeien worden gevonden?	Hoeveel % van de tochtalarmen zijn juist?
36% - 90%	67% - 94%
63% - 89%	71% - 93%
20% - 59%	97% - 100%

Roelofs & Van Erp (2015)

Goede investering?

Tochtdetectie met sensoren rendeert

Sensoren die de veehouder helpen bij het opsporen van tochtige koeien, doen meestal hun werk, blijkt uit diverse onderzoeken. Maar verdient de investering zichzelf terug? Uit onderzoek van de faculteit Diergeneeskunde blijkt dat het antwoord 'ja' is.

Rutten et al. (2014)

Afhankelijk van:

- Sensor
- Bedrijf
- Externe factoren

Overzicht

Vruchtbaarheid

Voeren

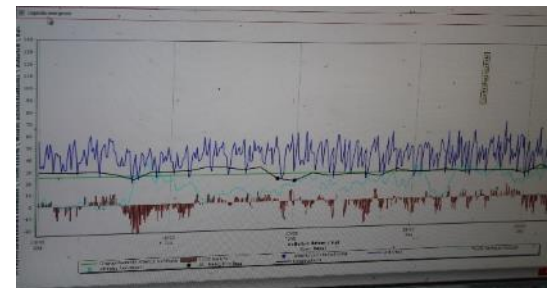
Melken

Stal

Voeren

- Krachtvoerautomaten
- Automatisch aanschuiven
- Automatisch voeren
- Rantsoenanalyse
- Vreet- & herkauwmonitoring

Krachtvoerautomaat

- 1 box per 25-30 koeien
- Plaatsing belangrijk (file vermijden)
- Sluithek optioneel

Krachtvoerautomaat

- Voordeel: individueel bijsturen
- Opgelet: regelmatig controleren & ijken!

Voer aanschuiven

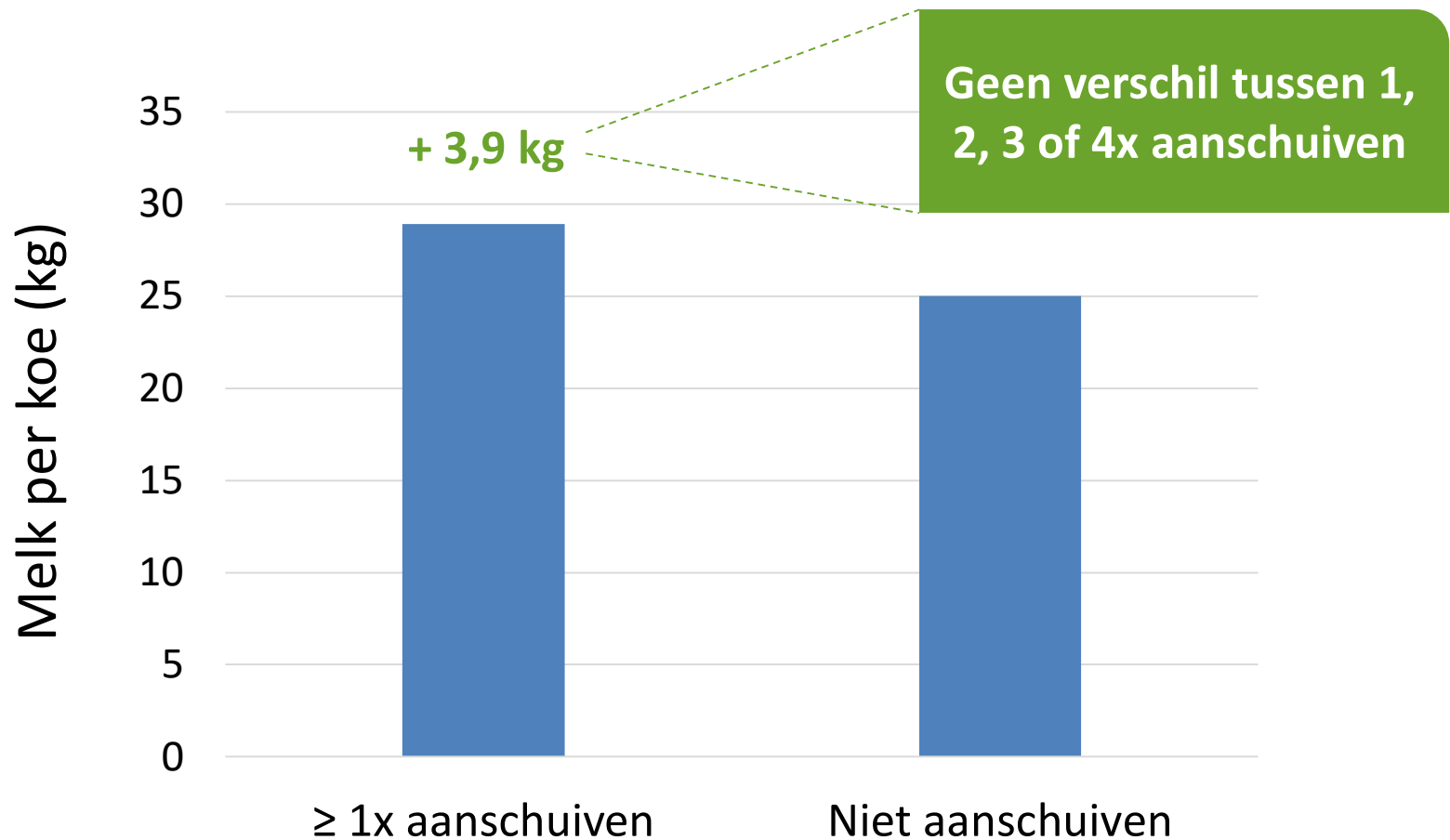

Waarom vaak aanschuiven?

- ✓ Competitie ↓
- ✓ Ligtijd ↑
- ✓ Voer sorteren ↓
- ✓ Pens pH

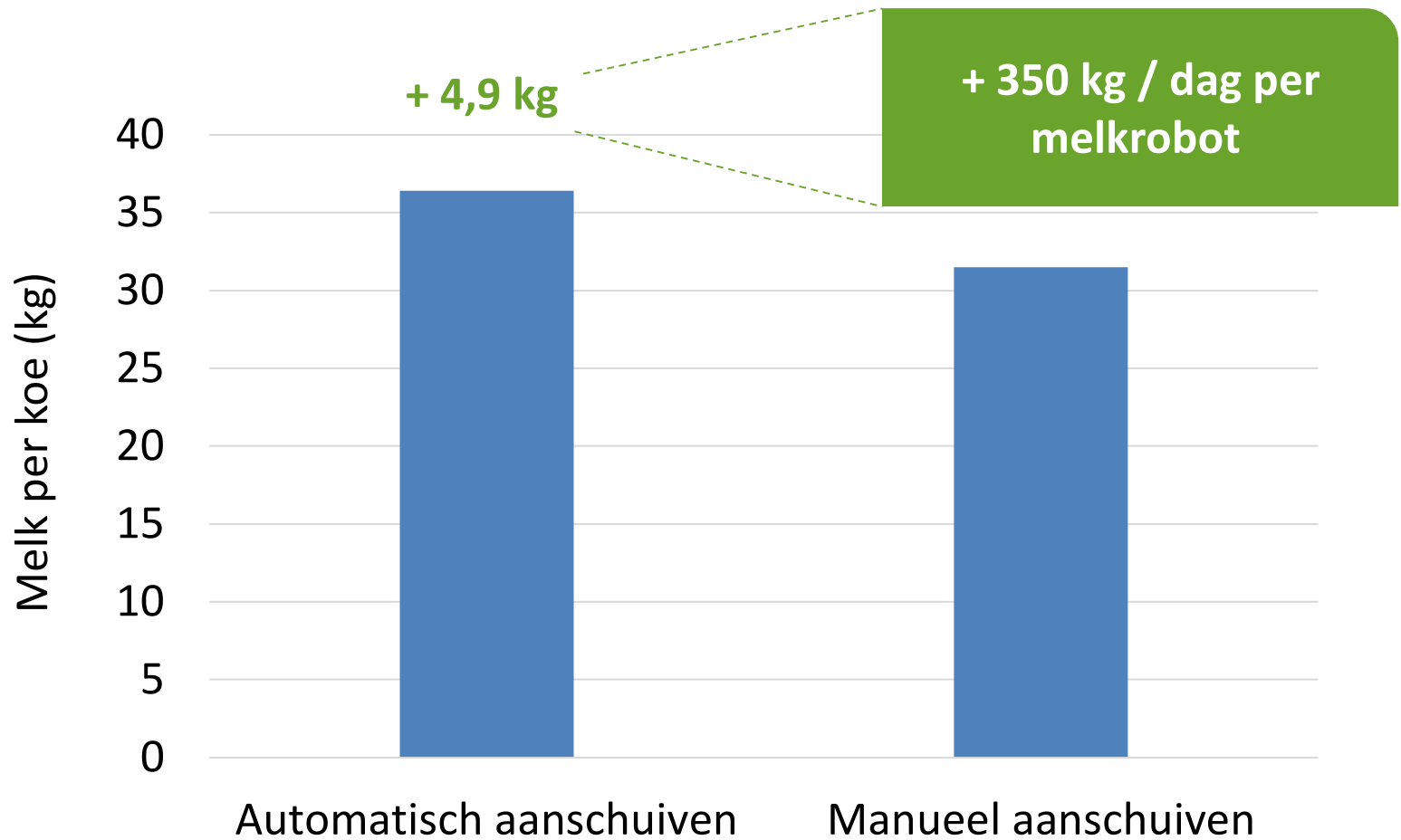

Waarom vaak aanschuiven?

Waarom vaak aanschuiven?

Automatisch aanschuiven

Arbeid ↓

Brandstof ↓

Aanschafkosten

Onderhoud

Automatisch voeren

- Laden, mengen & lossen
- Zelfrijdend vs. rail-systemen

DS opname ↑

Competitie ↓

Pens pH

Arbeid ↓

€€€€

Onderhoud

Storingen?

Rantsoen analyse

- Weet wat de koe eet
- DS (%) bepaling
  - Draagbare NIRS-toestellen
  - Droogovens

Moisture Tracker (Digi-Star)

SCiO Scanner (Cargill)

“Airfryer” methode

Herkauw- & vreetmonitoring

- Hals & oor sensoren
- In combinatie met tochtdetectie
- Verschillende merken

Nedap	SCR (Allflex)	Anderen
CRV	CRV	CowManager
Lely		Silent Herdsman
Boumatic		Medria
GEA		DairyMaster
AltaGenetics		

Herkauwen

- Waarom opvolgen?

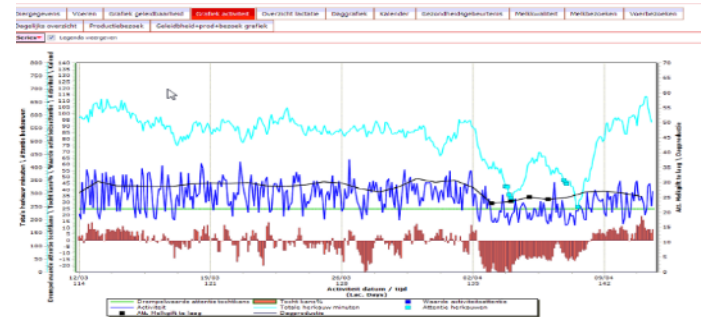
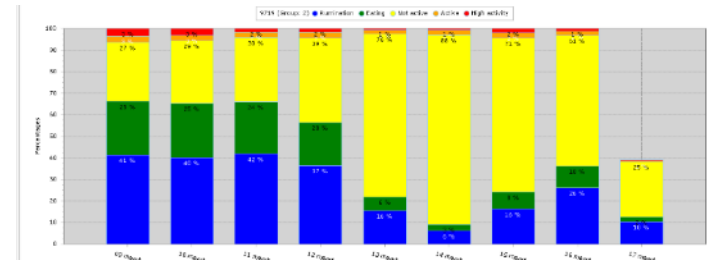
Gezondheid

Rantsoen

Omgeving

- Gem. 450-540 min/d → Individueel & koppel

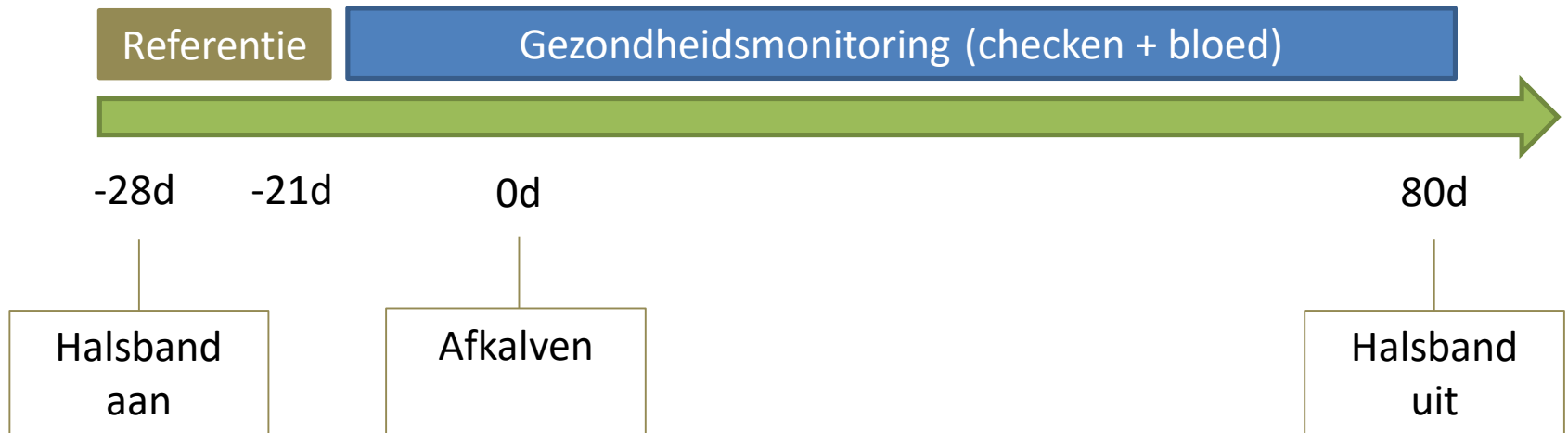
Herkauwen & activiteit

Amerikaanse studie

n = 1.121 koeien

HR Tags® (SCR) met activiteits- & herkauwmonitoring

Stangaferro et al. (2016)

Herkauwen & activiteit

Ziekte	Aantal koeien	Gedetecteerd	Alarm (# dagen voor diagnose)
Lebmaag-draaiing	41	98 %	- 3 d*
Ketose	54	91 %	- 1,5 d*
Baarmoeder-ontsteking	349	55%	- 1,2 d*
Klinische mastitis	123	58%	-1,2 d

Stangaferro et al. (2016)

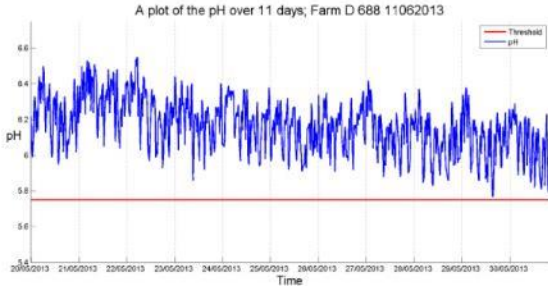

Herkauwen & activiteit

- Weinig vals-positieve alarmen: 2,4%
- Problemen met halsband of sensor: 3,7%
- Conclusie studie:
  - HR-systeem® meest geschikt voor problemen spijsvertering
  - Minder geschikt voor mastitis & baarmoederontsteking

Stangaferro et al. (2016)

En meer...

Overzicht

Vruchtbaarheid

Voeren

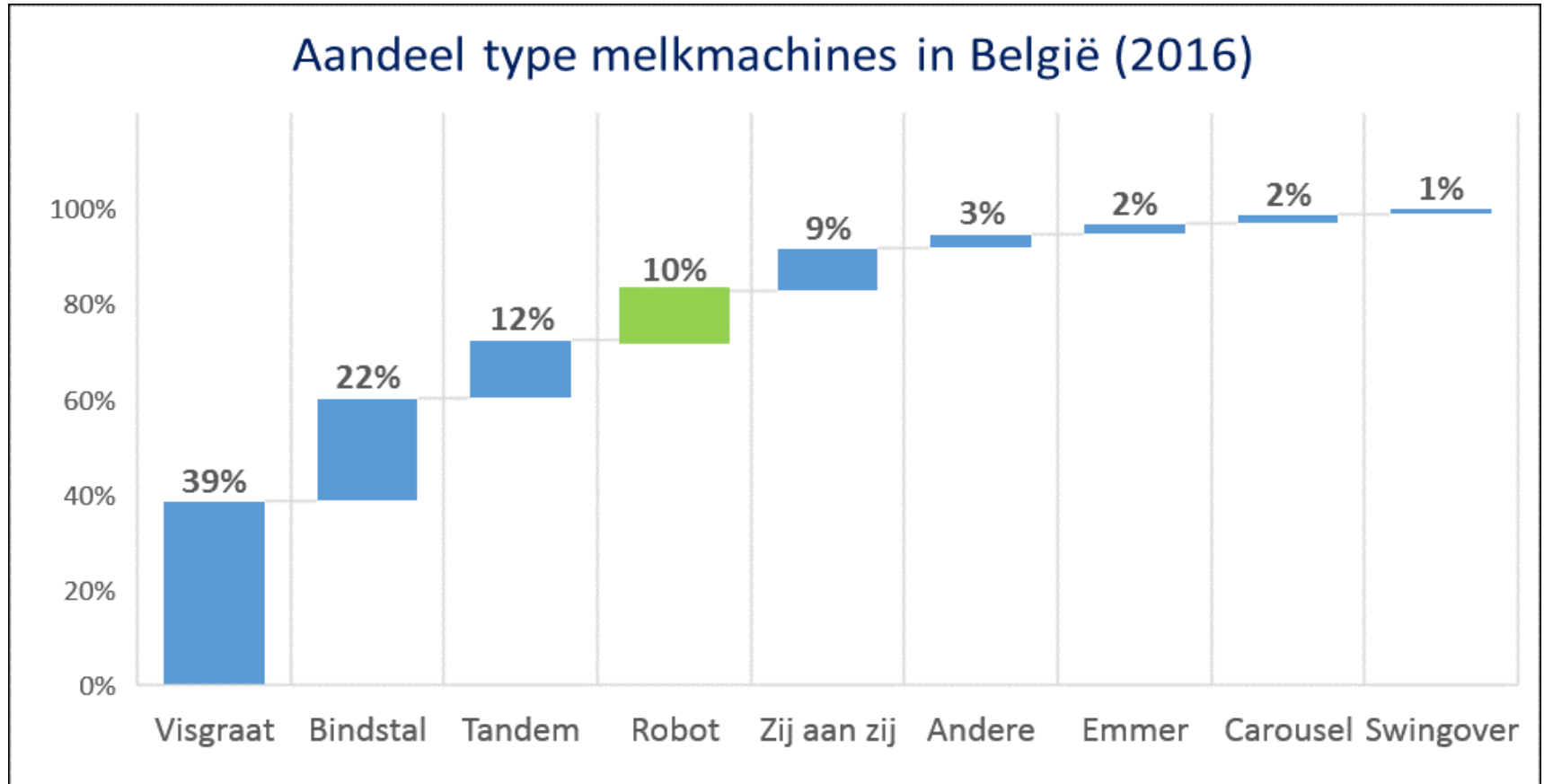

Melken

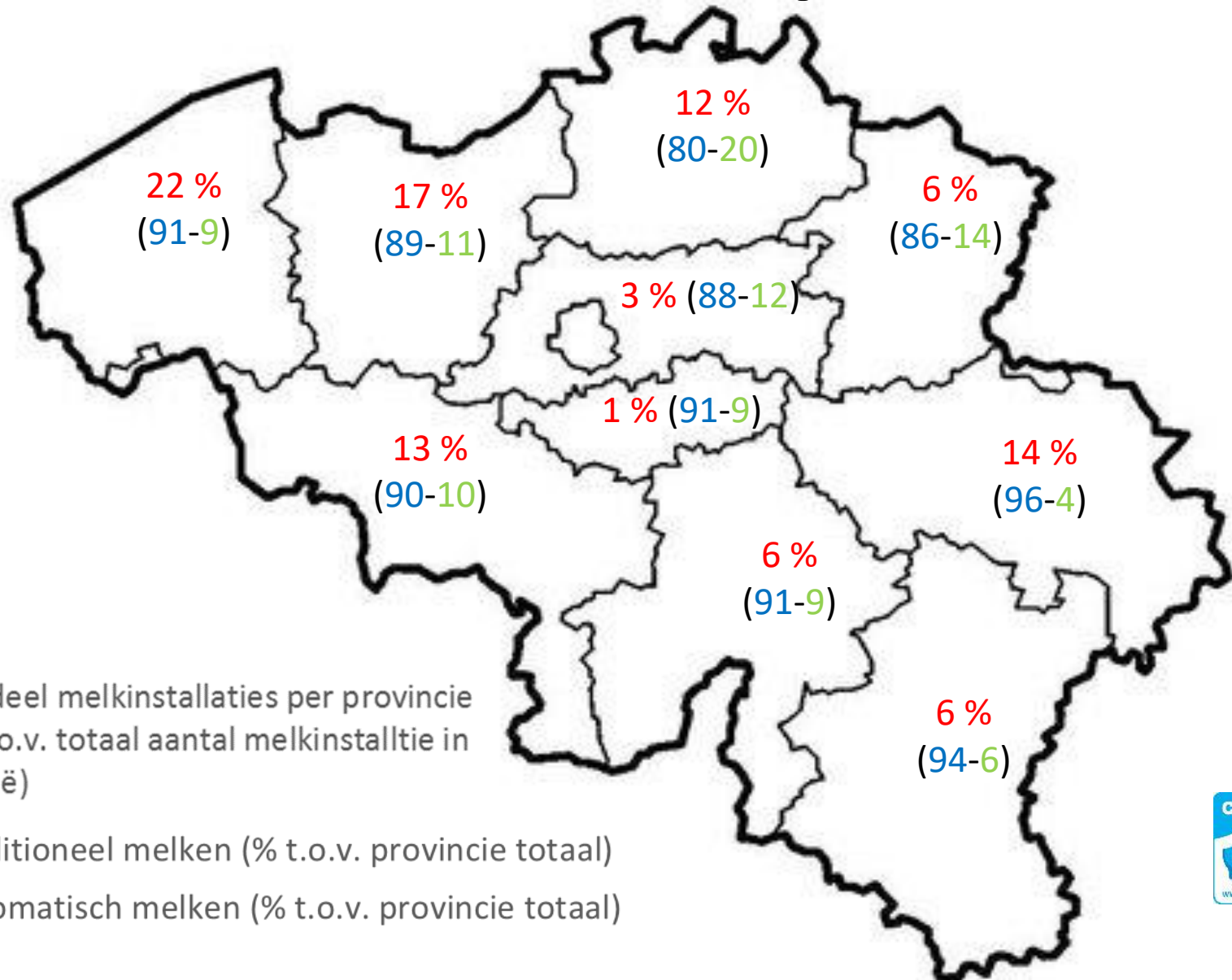
Stal

Melkrobot in opmars

- Traditioneel melken
- Automatisch melken

Melkrobot in opmars

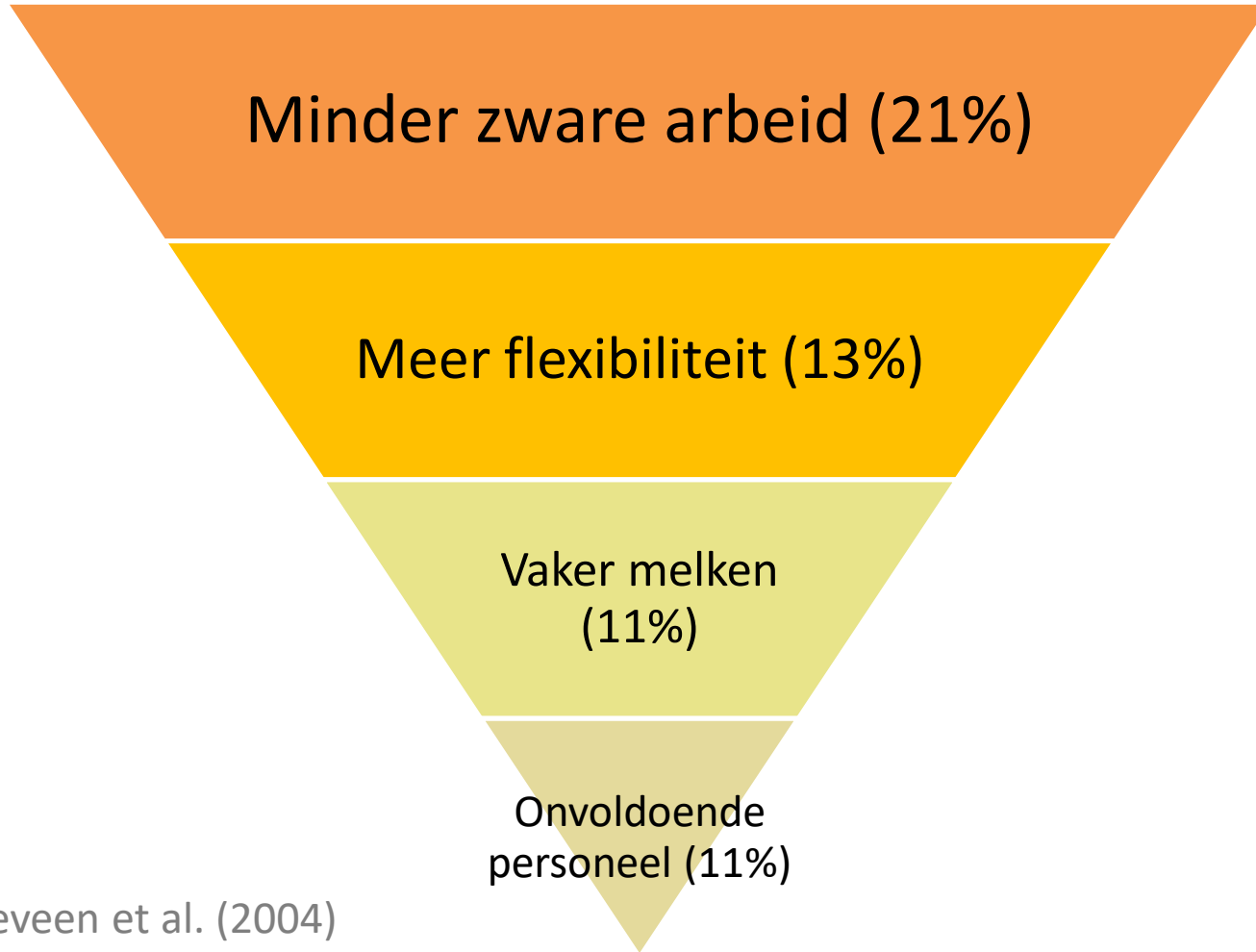
■ Aandeel melkinstallaties per provincie
(% t.o.v. totaal aantal melkinstallatie in België)

■ Traditioneel melken (% t.o.v. provincie totaal)

■ Automatisch melken (% t.o.v. provincie totaal)

Waarom automatisch melken?

Hogeveen et al. (2004)

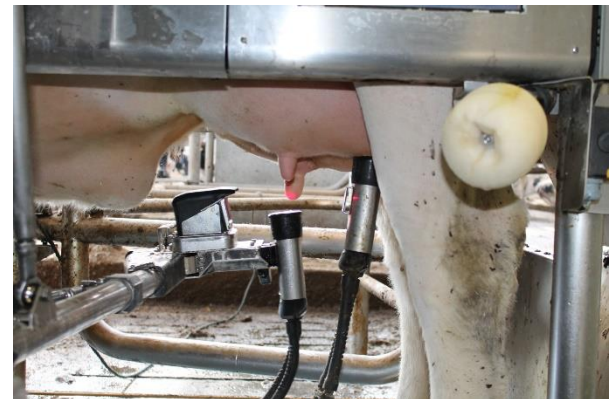
Kengetallen melkrobot

Parameter	Streefwaarde
# Koeien / robot	+/- 60
Capaciteit robot (box)	2.000 kg
Melkingen per koe	> 2.5
Melkingen per box	180
Melkproductie per melkbeurt	8-12 kg
Melkinterval	< 12h
Mislukte melkingen	< 5%

- Koe
- Kudde
- Robot

Uiergezondheid op robotbedrijf

- Overgang naar automatisch melken (tijdelijk):
  - % Koeien met nieuw verhoogd celgetal ↑
  - Tankmelkcelgetal ↑
  - (Kiemgetal ↑)

- Maar... veel verschil tussen bedrijven!

Melkrobot, iets voor mij?

- Arbeid : andere invulling ?
- Hogere kosten:
  - Variabel: energie, onderhoud, ...
  - Vast: afschrijvingen
- “Controle” willen hebben?
- Beweiding ?
- Thuisverwerking?

Melkrobot, iets voor mij?

Overzicht

Vruchtbaarheid

Voeren

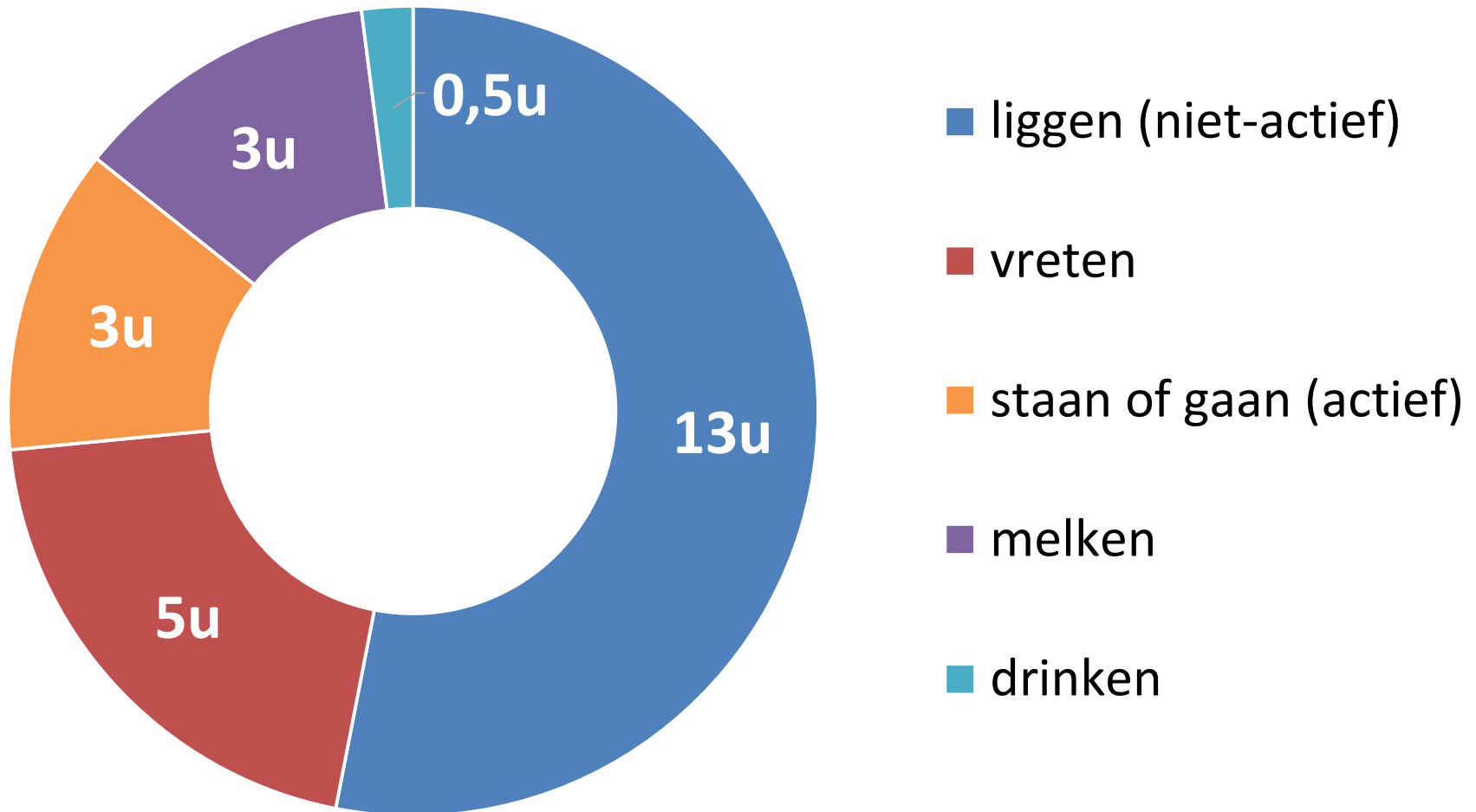

Melken

Stal

Activiteitspatroon koe

Stal & koecomfort

- Streefdoel: 12-14u liggen

- +1u extra liggen = +1,5 kg melk

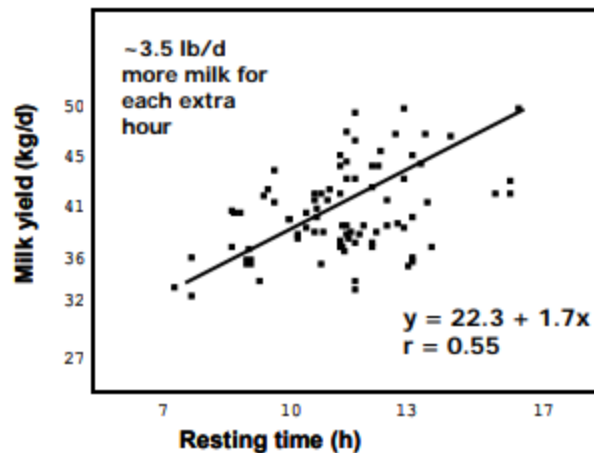
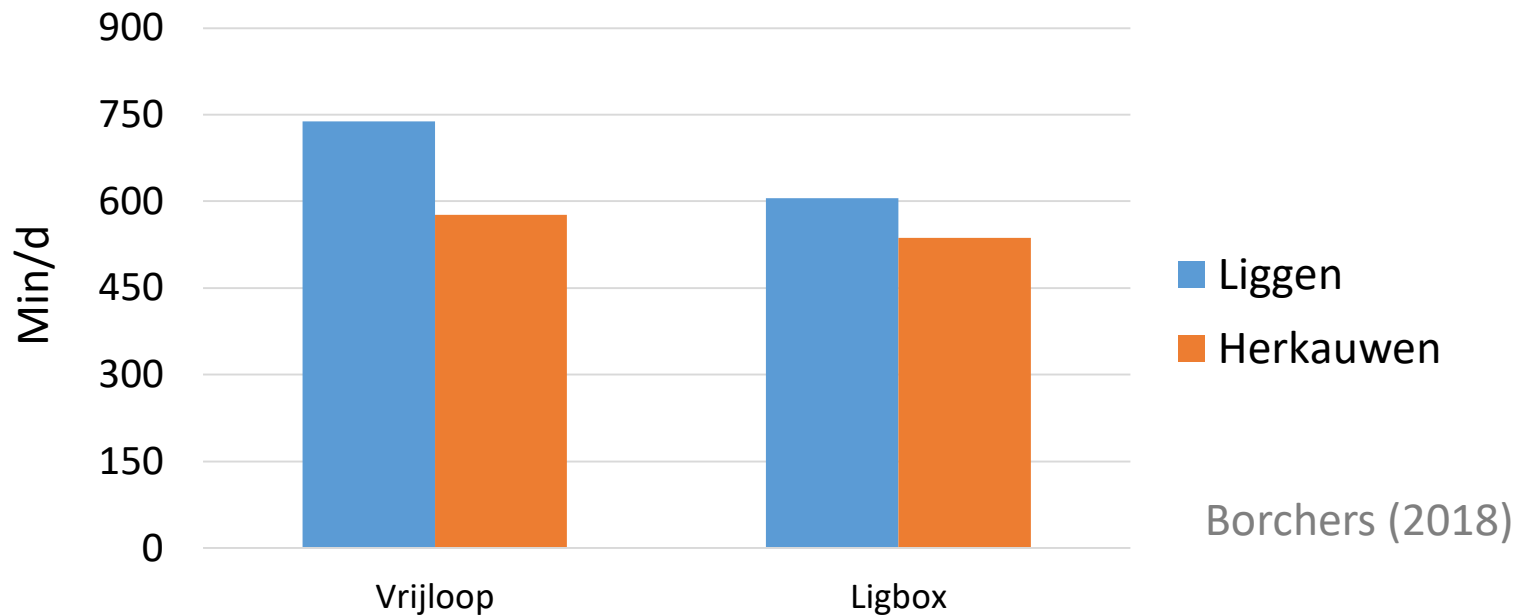

Figure 1. Relationship between resting time and milk yield in dairy cows (from Grant, 2004).

Stal & koecomfort

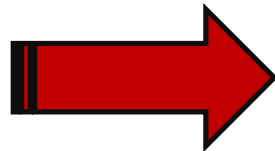
Wat zie je hier?

Beelden Van Bommel J. & Grolleman J.

Zwerfstroom?

= Elektrische stromen die een andere weg nemen dan gewenste stroomkring

Probleem als koe geleidende onderdelen aanraakt of optreedt als aarding

Oorzaken

- In het bedrijf:
  - Gebreken in isolatie
  - Problemen in aangesloten apparatuur
  - Foute afstemming tussen installatie & gebruik

Oorzaken

- Buiten het bedrijf:
  - Naburige spoorwegen
  - Transformatorstation

- Maar ... oorzaak meestal in bedrijf zelf te zoeken

Gevolgen

- Tijdens het melken
  - Onrustig, melkstel aftrappen, mesten/urineren
  - Niet willen gemolken worden
  - Melkproductie ↓; mastitis of celgetal ↑

- In de stal
  - Drinken / eten ↓
  - Vermijden bepaalde plaatsen

Conclusie

Vruchtbaarheid

Voeren

Melken

Stal

Conclusies

- Veel sensoren of automatisatie mogelijkheden
- Waarom?
  - ✓ Arbeidsverlichting of flexibiliteit
  - ✓ Data & informatie > bijsturen management
  - ✓ Technische prestaties

Conclusies

- Letten op ...

Kosten-baten?

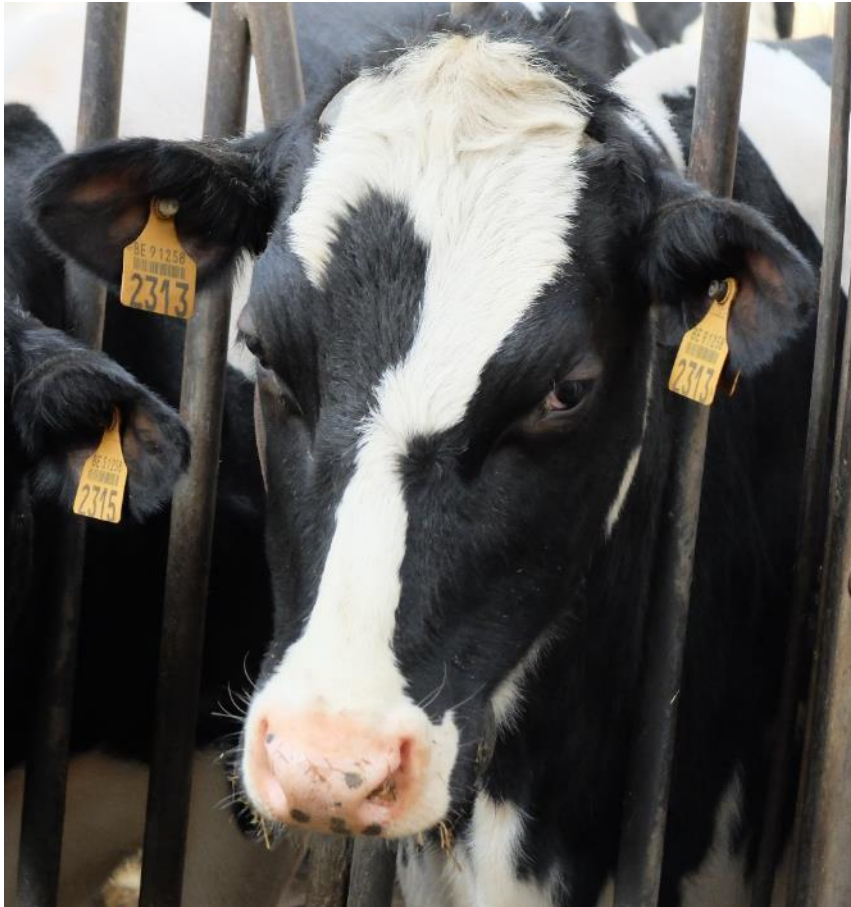

Past aankoop bij management?

Optimaal benutten mogelijkheden

Dank voor uw aandacht

Zijn er nog
vragen?

Contact:

Kristine Piccart

Instituut voor Landbouw-, Visserij- en
voedingsonderzoek

Kristine.piccart@ilvo.vlaanderen.be

ILVO

Instituut voor Landbouw-,
Visserij- en Voedingsonderzoek

Meer weten?

- “Zin en onzin van voederschuivers” ([Landbouwleven, mei 2017](#))
- “Drogestof gehalte: weten wat je mengt & voert” ([Veehouderij Techniek, jan 2016](#))
- “Air-fried : A method for testing TMR dry matter” ([Youtube, Okt 2018](#))
- “Automatisch melken: 6 merken robots vergeleken” (Veehouderij Techniek, [Jan 2019](#))
- Informatiebrochure “[Zwerfstromen in de melkstal](#)” (2017)